

**GENERALUL ȘTEFAN GUȘĂ,
ÎNTRUCHIPARE A MILITARULUI DESĂVÂRSIT ȘI A OMULUI DE OMENIE**

Colonel (rezervă) inginer Vasile Ferent

L-am cunoscut pe locotenentul (viitorul general) Ștefan Gușă în septembrie 1962, când, după absolvirea Liceului militar „Ștefan cel Mare”, am avut șansa de a fi repartizat în plutonul de elevi pe care acesta îl comanda în cadrul Școlii Militare Superioare de Ofițeri de Tancuri și Auto Pitești.

Întâlnirea cu viitorul general a fost o surpriză deosebită. Obișnuiți din liceul militar să fim comandați de ofițeri mai în vârstă, apariția dânsului, aproape la fel de copil ca și noi, (avea doar 22 de ani) a avut darul de a ne liniști. După primele luări de contact, după expunerea pretențiilor pe care le avea față de noi, ne-am dat seama că avem în față un om energic, mai matur decât pare și hotărât să obțină de la noi tot ce și-a propus.

Aptitudinile militare deosebite cu care era înzestrat, inițiativa, energia și priceperea în instruire, au asigurat repede plutonului nostru obținerea de rezultate foarte bune în toate domeniile de pregătire.

Îmi amintesc că, încă din anul I, avându-l în frunte pe comandantul nostru, cu mersul său mândru și drept, cu ținuta cambrată pe corp și cizmele lustruite, făceam demonstrații privind cunoașterea instrucției de front, în fața întregii școli.

Onorul și raportul pe care îl prezenta șefilor, inspectorilor sau profesorilor, când acest lucru se impunea, impresiona în mod deosebit; gurile rele spuneau că notele plutonului nostru creșteau și datorită modului de prezentare a comandantului nostru de pluton.

Ofițerul Ștefan Gușă, în timpul programului, era de o seriozitate și exigență extremă, dar nu îmi amintesc ca în cei patru ani de studiu să fi pedepsit (sanționat) aspru pe cineva.

În afara programului de instrucție, și mai ales în afara școlii, pe timpul învoirilor devenea colegul și prietenul nostru mai mare. Prin comportamentul său te făcea să uiți incidentele din cursul săptămânii și eventualele sentimente inerente de ranchiună.

Permanent întreținea între noi, elevii, spiritul de competiție, ambiționându-ne să învățăm cât mai bine; nota 9 reprezenta pentru dânsul un motiv de critică a celui care o obținea – era convins că era prea puțin față de posibilitățile reale ale celui în cauză.

Plutonul pe care îl comanda din septembrie 1962, a devenit în 1964 primul „Pluton de frunte” din școlile militare de ofițeri. Cu un asemenea comandant ne simțeam mândri, apărați, privilegiați.

Era un îndrăgostit de arma tancuri și a reușit să ne transmită și nouă, elevilor săi, aceste sentimente față de puternica mașină de luptă.

Nu făcea nici un rabat de la instrucție, indiferent de anotimp sau starea vremii.

Instruirea se făcea în complex și întotdeauna se repetau temele anterioare, până la crearea reflexelor. A fost unul dintre cei mai valoroși comandanți de subunitate. Sunt sigur că și noi, subordonații, l-am ajutat să deuteze favorabil deoarece toți doream să ajungem foarte buni ofițeri de tancuri, dânsul fiindu-ne model.

Timpul a demonstrat că stilul său de lucru, modul de a gândi și acționa, însușit și de noi elevii, ne-a ajutat să ajungem foarte bune cadre care au slujit cu responsabilitate țara, în funcțiile încredințate.

Trăsăturile definatorii ale personalității sale au fost exigența față de sine și colaboratori, integritatea, cinstea, corectitudinea, principialitatea, curajul, dragostea față de oameni, dragostea față de țară.

Activitatea politică – o trambulină pentru unii – nu a fost o preocupare a comandantului nostru; nu a încurajat eventualele „talente” ale subordonaților în acest domeniu. A fost membru de partid pentru că nu se putea altfel, dar nu a depășit limitele bunului simț.

Promovările și avansările spectaculoase ale generalului Ștefan Gușă se datorează în exclusivitate rezultatelor remarcabile obținute, calităților personale dovedite, de foarte bun cunoscător al conținutului regulamentelor militare, cunoștințelor temeinice privind arta operativă, hotărârii și perseverenței sale.

O întâmplare hazlie atunci, dar serioasă acum când faptele au demonstrat că a fost un om tenace, care nu avea timp de glume, se referă la o aplicație în teren cu compania de tancuri din anul IV, când elevul sergent major Octavian Godeanu, având indicativul „Vulturul III”, s-a simțit rău și a transmis următorul mesaj viitorului general: „Vulturul I, sunt Vulturul III, bolnav, bolnav, recepție!”; „Vulturul III, sunt Vulturul I, să fii sănătos! Înainte!” a răspuns comandantul.

Rolul jucat de generalul Ștefan Gușă în decembrie 1989 este greu de apreciat de către un neparticipant la acele evenimente. Aprecierile mele sunt făcute cu inima și conțin păreri personale:

- primele zile ale incidentelor din Timișoara au fost provocări ale unor elemente externe și interne;
- „spontaneitatea” mișcării „revoluționare” este îndoielnică, indiferent de părerea ulterioară a revoluționarilor interesați sau manipulați;
- o revoluție nu se face, de regulă, prin atacarea Armatei, ci prin atragerea acesteia sau cel puțin prin obținerea neutralității ei. Sunt convins că niște manifeste aruncate peste gardurile unităților militare, prin care să se solicite cadrelor militare și militarilor să se alăture revoluției anticeaușiste (nemulțumirile și neîmplinirile Armatei erau nenumărate), ar fi condus la cu totul altă desfășurare a evenimentelor. Planul unora pentru Timișoara era însă altul și s-a acționat așa cum se știe;
- La provocările și distrugerile comise de bandele dezlănțuite din Timișoara, nici o Armată din lume, indiferent de orânduirea socială căreia îi aparținea, nu putea sta pasivă;
- Apariția pe străzile Timișoarei a masei de adevărați manifestați care cereau înlăturarea de la putere a lui Ceaușescu și a clanului său, a constituit pentru generalul Ștefan Gușă momentul, de altfel așteptat de mult, pentru a spune poporului din rândul căruia provenea că Armata este alături de el și a acționat în consecință;
- Atitudinea generalului Gușă a fost corectă în raport cu cele două etape distincte ale evenimentelor din Timișoara.

Apariția la postul național de televiziune, în după-amiaza zilei de 22.12.1989, a generalului Ștefan Gușă a avut o importanță deosebită pentru populație, care a fost pentru prima dată asigurată că „Armata apără țara și poporul, nu altceva”. Mesajul a fost important și pentru Armată deoarece în urma decretului prezidențial privind instituirea stării de necesitate care aducea acuze grave la adresa decedatului ministru al Apărării Naționale, generalul Vasile Milea, transmis la orele 10.50, aceasta era pur și simplu bulversată de dezinformările conținute în comunicat. Personal, după ce am ascultat comunicatul prin care generalul Milea era catalogat trădător, m-am întreat: „Dacă generalul Milea este trădător, eu, ca elev și admirator al dânsului și al generalului Gușă, colaboratorul său apropiat, ce sunt?”

Respingerea hotărâtă de către generalul Ștefan Gușă a ofertei sovieticilor de sprijinire a Armatei Române, de ținere sub control a situației create de altfel și de ei, a fost dovada vizibilă a dragostei sale față de țară, a faptului că nu a uitat istoria mai veche sau mai nouă a neamului românesc din care se ridicase.

Atitudinea ulterioară față de dânsul a conducerii filosovietice, readusă în fruntea Ministerului Apărării Naționale imediat după fuga dictatorului, iar apoi de presiunile unor grupuri nereprezentative, dar periculoase, care sub diferite măști se dovedesc a fi antinaționale, atitudinea față de unii comandanți militari participanți efectiv la evenimentele din 1989, seamănă izbitor de mult cu atitudinea comuniștilor față de cei care au luptat în răsărit în ultimul război mondial, ca urmare a respectării jurământului militar.